

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาเชิงปรากฏการณ์วิทยา หน้าที่และความหมายของ
การเล่นในเด็กสมองพิการผ่านมุมมองผู้ดูแล

ผู้เขียน นางสาวพัชรินทร์ ใจดี

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (กิจกรรมบำบัด)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อ. ดร. สรินยา ศรีเพชรราช

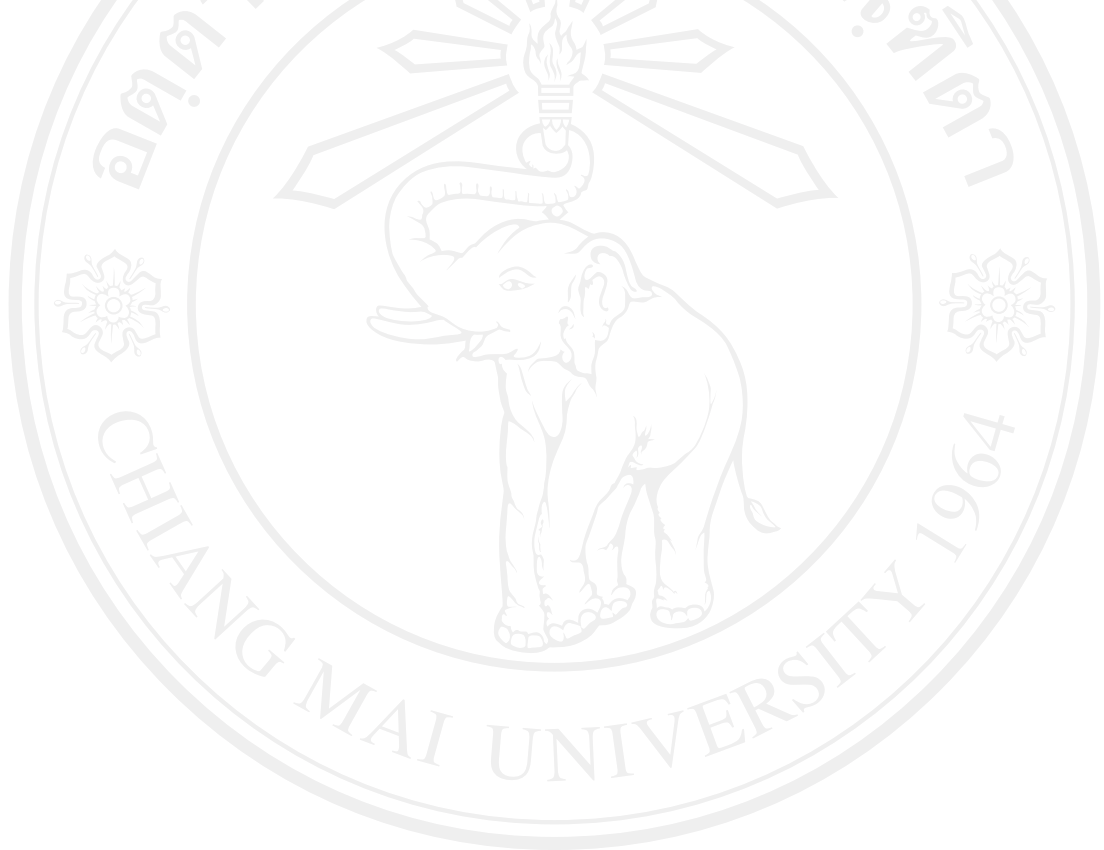
บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหน้าที่และความหมายของการเล่นของเด็กสมองพิการผ่านมุมมองของผู้ดูแล รวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างร่วมกับการสังเกตพฤติกรรมการเล่นของเด็กทั้งที่บ้านและห้องฝึกกิจกรรมบำบัด ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ พ่อหรือแม่ของเด็กสมองพิการจำนวน 3 ครอบครัว ๆ ละ 1 คน ระยะเวลาของการเก็บข้อมูลคือ 6 เดือนและทำการวิเคราะห์ผลข้อมูลโดยวิธี Thematic Analysis รวมทั้งใช้ศาสตร์แห่งกิจกรรมการดำเนินชีวิตเป็นแนวทางในตีความเพื่อตอบคำถามวิจัยและอภิปรายผล

ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และตีความสะท้อนให้เห็นถึงการเล่นของเด็กสมองพิการว่ามีสองลักษณะคือ “เด็กอยากเล่นและเป็นผู้เล่น” และ “ฝึกฝนปนการเล่น” ในส่วนของหน้าที่ของการเล่น ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการเล่นมีความสำคัญในแง่ “เล่นเพื่อกระตุ้นทักษะในการเคลื่อนไหว” “เล่นเพื่อส่งเสริมให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้” และ “เล่นเพื่อการผ่อนคลาย” โดยมี “เพราะอยากให้ลูกได้เล่น” เป็นประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์ที่ทำให้เห็นว่าผู้ดูแลเห็นความสำคัญของการเล่นทำให้ผู้ดูแลสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสในการเล่น นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นถึงการให้ความหมายผู้ดูแลต่อการเล่นของเด็ก โดยได้บอกเล่าเรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นว่า การเล่นมีความหมายต่อเด็กในแง่ทำให้เกิดความสนุกสนานซึ่งแสดงไว้ในหัวข้อ “เพราะสนุกเด็กถึงเล่น”

ผลการศึกษาได้สะท้อนให้เห็นมุมมองของผู้ดูแลที่เห็นถึงความสำคัญของการลงมือกระทำ กิจกรรมการเล่นในชีวิตประจำวันของเด็กสมองพิการและการเล่นถือเป็นกิจกรรมการดำเนินชีวิตที่สำคัญของเด็กสมองพิการ ครอบครัวได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการที่เด็กได้ลงมือเล่นและ

ประโยชน์ที่ได้จากการเล่น รวมถึงคุณค่าความหมายของการเล่นที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เล่น นอกจากนี้ การที่เด็กได้มีบทบาทการเป็นผู้กระทำโดยมีความสนุกสนานในการเล่นเป็นแรงจูงใจในการทำ ได้นำไปสู่การพัฒนาทักษะในการทำกิจกรรมการดำเนินชีวิตและการเคลื่อนไหว ซึ่งผลของงานวิจัยนี้มีประโยชน์ในแง่การนำไปปรับใช้ในทางคลินิกในการใช้การเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการดำเนินชีวิตของเด็กสมองพิการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	A Phenomenological Study of Functions and Meanings of Play in Children with Cerebral Palsy from the Perspectives of Caregivers
Author	Miss Pacharin Jaidee
Degree	Master of Science (Occupational Therapy)
Thesis Advisor	Dr. Sarinya Sriphetcharawut

Abstract

This phenomenological study examined the functions and meanings of play in cerebral palsy children from the caregivers' points of view. Key informants were 1 mother and 2 fathers of cerebral palsy children. The semi-structure interviews were used to collect data from caregivers. The observations were also employed to capture how these children played at home and at occupational therapy clinics. The period of data collection was 6 months and all data which obtained from the data collection process were analyzed using thematic analysis methods. The concept of occupational science was used to interpret results and discussions.

The results of this study revealed two play forms of cerebral palsy children that were *"my child actively engages in play"* and *"practice and play"*. The caregivers addressed the functions of play as to promote occupational performance of their children. Three sub-themes were: *"play is used to promote movement abilities"* *"play is used to facilitate activities of daily living"* and *"play is used to help a child to relax"*. As such, caregivers encouraged their children to play as well as supported their children to learn and practice those skills which would be obtained through play. Playfulness was addressed by caregivers when they described the meanings of play. Play was meaningful to children because they were enjoyable, therefore, these children played.

This study reflected the caregivers' perspectives in viewing their cerebral palsy children as occupation beings who could actively engage in play. Play was these children's meaningful occupations because they loved to play and were able to create their own ways to play, even though they had some physical limitations. Moreover, when a child actively engaged in play, playfulness played a major role as a motive. Caregivers strongly emphasized in using play together with therapeutic practice in order to help children learn and obtain skills in performing daily occupations and movements. These findings were applicable for occupational therapists who worked with cerebral palsy children and families in using play to enthruse children to actively participate in the clinics and to promote children's occupational participation.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved